

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
(м. Луцьк, Україна)
Академія імені Яна Длугоша в Ченстохові (Польща)

ЗА ПІДТРИМКИ

Міністерства освіти і науки України;
секції з фізичної культури і спорту Відділення вищої освіти
Національної академії педагогічних наук України;
Управління туризму та промоції міста Луцької міської ради

«ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ І ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ»

*Збірник тез доповідей
I Міжнародної науково-практичної конференції
(14–16 червня)*

Луцьк–Світязь

• 2017

ЗМІСТ

Секція 1. Фізична активність як чинник якості життя людини

<i>Ольга Андрійчук, Василь Пантук, Володимир Ковальчук, Сергій Савчук</i> Складові якості життя студентів в Україні та в Польщі	3
<i>Едуард Вільчковський, Володимир Пасічник</i> Причини травматизму та його профілактика на заняттях з фізичної культури і спорту	3
<i>Tomasz Gabryś, Zbigniew Nowak, Cezary Michalski, Urszula Szmatlan-Gabryś</i> Otyłość osób w wieku 18–25 lat w relacji do aktywności fizycznej	4
<i>Анна Гакман, Анжела Медвідь, Юрій Мосейчук, Вадим Мужичок</i> Аналіз особливостей мотиваційних пріоритетів до рекреаційно-оздоровчої діяльності різних груп населення.....	5
<i>Teresa Drozdek-Malolepsza</i> Polskie kongresy sportowe drogą do propagowania i upowszechniania wychowania fizycznego i sportu kobiet w okresie II Rzeczypospolitej	6
<i>Михайло Дудко, Інна Хрипко, Наталя Бишевець</i> Гендерний підхід у системі фізичного виховання.....	6
<i>Мирослав Дутчак</i> Сучасна парадигма оздоровчої рухової активності в Україні: теоретичні засади та практичні аспекти.....	7
<i>Тетяна Круцевич, Оксана Марченко</i> Вікові відмінності самооцінки фізичного «Я» школярів. Гендерний аспект.....	8
<i>Олена Кузнецова</i> Педагогічні умови реалізації методичної системи застосування оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання студентів.....	9
<i>Eligiusz Malolepszy, Teresa Drozdek-Malolepsza, Daniel Bakota</i> Wychowanie fizyczne i sport w Równem i w Powiecie Rówieńskim w latach 1921–1939. Zarys problematyki	10
<i>Сергій Медвинський</i> Характерні риси системи професійної підготовки фахівців фізичного виховання і спорту США.....	11
<i>Богдан Мицкан, Назарій Федорук</i> Спортивно-анімаційна діяльність в Підкарпатті: стан розвитку та перспективи кадрового забезпечення.....	12
<i>Cezary Michalski, Michał Zych, Wiesław Pięta, Karol Pilis, Wiesław Pilis, Anna Pilis, Krzysztof Stec, Joanna Rodziewicz-Gruhn</i> Anaerobic power of trained women.....	12
<i>Юлія Павлова</i> Теоретико-методичні засади формування моделі якості життя різних груп населення	13
<i>Олександр Панасюк, Олег Гречко</i> Травматизм, як педагогічна проблема на заняттях з фізичного виховання студентів	14
<i>Олесь Пришва</i> Роль способу життя в інтеграції фізичної активності чоловіків зрілого віку	14
<i>Світлана Сальникова</i> Порівняльна характеристика фізичного стану жінок 30–49 років за показниками фізичної підготовленості в залежності від вмісту жирового компоненту маси тіла	15
<i>Алла Соловей, Ольга Римарук, Ірина Ярошик, Наталя Сороколіт</i> Сучасний стан та особливості рухової активності підлітків України та Польщі	16
<i>Andrzej Soroka, Joanna Baj-Pieloniak</i> Poziom aktywności fizycznej nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych the physical activity of gymnasium and secondary education teachers	17
<i>Joanna Rodziewicz-Gruhn, Anna Pilis, Aleksandra Świątkiewicz</i> Samoocena zdrowia, sprawności fizycznej i aktywności rekreacyjnej pracowników administracji Akademii im. Józefa Długosza w Częstochowie	17
<i>Oksana Shynkaruk, Lolita Denysenko</i> Approaches to the assessment of quality of life: international experience	18

Методи дослідження: поєднання логічного та історичного аналізу; системний аналіз; функціонально-структурний аналіз; теоретичне прогнозування та моделювання.

Результати дослідження. Важливою складовою сучасної парадигми оздоровчої рухової активності є концепція формування здоров'я особи шляхом залучення до здорового способу життя, ключовим та генеруючим чинником якого є рухова активність.

На підставі узагальнення результатів наукових досліджень та передового світового досвіду актуальною й обґрунтованою видається гіпотеза, що залучення особи до оздоровчої рухової активності стимулюватиме її до ведення здорового способу життя, а отже й до формування здоров'я. Перевірка такого припущення потребує подальших наукових досліджень щодо методологічних засад та наукового обґрунтування здоров'яформуючих технологій.

В основі сучасної парадигми оздоровчої рухової активності лежить концепція гуманізації процесу залучення особи до такої активності, що базується на сучасній філософській теорії людиноцентризму. Нами обґрунтовано систему поглядів стосовно напрямів та механізмів впровадження гуманізму та недопущення проявів авторитаризму у вітчизняній системі фізичної культури.

Сучасна парадигма оздоровчої рухової активності базується на відповідних рекомендаціях Організації Об'єднаних націй, Всесвітньої організації охорони здоров'я, Ради Європи та Європейського Союзу, що адаптовані до викликів сучасного етапу розвитку України. Міжурядові організації міжнародного та європейського рівнів активно підтримують розвиток оздоровчої рухової активності з метою використання її можливостей для: покращення якості життя людей; забезпечення гармонійного розвитку особистості; прискорення соціальної інтеграції та підвищення соціальної згуртованості, особливо серед молоді; виховання взаємної поваги, солідарності та толерантності у суспільних відносинах; зміцнення миру та активного залучення громадян до розвитку та демократизації суспільства; впровадження здорового способу життя, профілактики захворювань, зміцнення індивідуального та громадського здоров'я.

Обґрунтована парадигма – це теоретичний базис для підготовки та практичної реалізації Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація», яка затверджена Указом Президента України від 9 лютого 2016 року № 42. Важливе значення для практики має запровадження системи соціального моніторингу основних показників рухової активності різних груп населення, стимулюючих та стримуючих чинників.

Висновки. Визначено теоретичні засади та практичні аспекти впровадження сучасної парадигми оздоровчої рухової активності в Україні.

ВІКОВІ ВІДМІННОСТІ САМООЦІНКИ ФІЗИЧНОГО «Я» ШКОЛЯРІВ. ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ

Тетяна Круцевич¹, Оксана Марченко²

¹ Доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України, o.mar4enko@rambler.ru

² Кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Національного університету фізичного виховання і спорту України, старший науковий співробітник НДІ НУФВІСУ, o.mar4enko@rambler.ru

Вступ. Серед завдань, які постали перед загальноосвітньою школою, все більш актуалізується проблема формування цінностей фізичної культури, усвідомленого відношення до фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності, як до засобу збереження та зміцнення здоров'я. Актуальність гендерного підходу (від gender – соціокультурний пол) в діяльнісній сфері сучасної фізичної культури не викликає сумнівів. Він дозволяє з нової точки зору поглянути на особливості особистості, що пов'язані з її статтю. Завдання виховання і освіти з огляду на гендерну проблематику визначено в працях Т. Говорун, О. Кікінежді, Л. Татарінцевої та ін. Проблеми вдосконалення змісту фізичного виховання розглянуті в роботах Т. Круцевич, Н. Москаленко, Н. Пангелової. Вивченню мотивації до занять фізичними вправами та питанням місця особистої фізичної культури в ієрархії цінностей сучасної молоді присвятили свої дослідження Т. Ю. Круцевич, Г. В. Безверхня, О. Ю. Марченко, М. Саїнчук. Ми вважаємо, що на даному етапі наукових досліджень у контексті реформування галузі фізичної культури необхідно звернути увагу на вікові та гендерні особливості молоді для формування належної моти-

вації до занять фізичною культурою і спортом. Водночас, проведений нами аналіз наукових джерел не виявив цілісних наукових досліджень щодо зазначеної тематики. Що і обґрунтовує наше наукове дослідження.

Методи дослідження: аналіз науково – методичної літератури, тест – опитувальник «самоопис фізичного розвитку», методи математичної статистики.

Результати дослідження. Аналіз результатів проведеного дослідження свідчить про наявність суттєвих гендерних відмінностей у юнаків і дівчат при самооцінці свого фізичного «Я». За всіма шкалами середні цифрові значення показників самоопису складають 80 % – 85 % від максимального балу, що свідчить про завищений характер уявлень про власну фізичну підготовленість. Самооцінка фізичного «Я» за шкалами «сила» і «витривалість» вище у юнаків, а за шкалою «зовнішній вигляд» – у дівчат. У юнаків самооцінка власної статури суб'єктивно має найвищий бал. Виявлено, що з віком у дівчат самооцінка стає більш диференційованою. Загальний рівень самооцінки фізичного «Я» старшокласників більш реалістичний ніж у молодших школярів. Встановлено, що рівень самооцінки фізичного розвитку за всіма показниками опитувальника вище у тих респондентів, які займаються спортом. Також, за результатами кластерного аналізу встановлено, що із загальної суми респондентів – 52 % юнаків і дівчат для яких однаково важливо займатися спортом, вдосконалювати себе фізично та слідкувати за власним зовнішнім виглядом. 16,18 % респондентів, для яких зовнішність має більше значення ніж спортивні досягнення та здібності. 18,4 % респондентів мають занижену оцінку спортивних здібностей та завищену оцінку зовнішніх даних.

Висновки. Враховуючи вищезазначене, ми вважаємо за доцільне необхідність поглиблених гендерних досліджень в сфері фізичної культури і спорту, результати яких стануть теоретичною основою концепції гендерного підходу у фізичному вихованні школярів. В даному випадку ми розглядаємо гендерний підхід не з точки зору гендерної політики рівних прав чоловіків і жінок, а з точки зору вивчення їх психосоціальних особливостей для створення адекватних організаційно-методичних умов у процесі фізичного виховання задля формування стійкого інтересу до фізичного самовдосконалення школярів.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ОЗДОРОВЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ

Олена Кузнецова

Кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фізичного виховання Національного університету водного господарства та природокористування, kuz_lena@ukr.net

Вступ. Обґрунтування дієвості системи застосування оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання студентів передбачає визначення *відповідних педагогічних умов* – організаційних, дидактичних та фізкультурно-оздоровчих – реалізація яких забезпечує успішну проєктувальну діяльність, дозволить доповнити зміст концепції авторським баченням перспектив і можливостей її подальшого розвитку, визначити її місце в освітній системі, а також її адаптованість до реальних умов існування системи педагогічних взаємозв'язків і взаємодій.

Результати дослідження. *Педагогічні умови* – категорія, визначається як система певних форм, методів, матеріальних умов, реальних ситуацій, що об'єктивно склалися чи суб'єктивно створених, необхідних для досягнення конкретної педагогічної мети. У дослідженні *педагогічні умови* методичної системи застосування оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання студентів потрактовано як чинники, які позитивно впливають на ефективність методичної підготовки студентів, сприяють формуванню в них методичної готовності до застосування оздоровчих технологій в процесі фізичного виховання та життєдіяльності, зокрема, та підвищення результативності фізкультурно-оздоровчої діяльності учасників навчально-виховного процесу у ВНЗ, у цілому.

Серед системи умов реалізації методичної системи застосування оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання студентів в межах дослідження виокремлено три провідні педагогічні умови: організаційні, дидактичні, фізкультурно-оздоровчі. До *організаційних умов* проєктування системи застосування оздоровчих технологій відносимо: стан соціально-психологічного клімату у студентському колективі, рівень професіоналізму педагогічного колективу навчального закладу, здатність